

МЕТОДИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО ПО МОДУЛ 2: ДИГИТАЛНА КРЕАТИВНОСТ

ТЕХНИКИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА СРЕДАТА И НАГЛАСИТЕ С GOOGLE FORMS

Очаквани резултати:

- Да се запознаят учителите с техники за изследване на средата и нагласите на учениците за работа в училище.
- Да се усвоят умения за подготовка, публикуване и анализиране на данните получени от онлайн проучвания с Google Forms.
- Да се осмислят резултатите от проучванията в контекста на педагогиката на Селестен Френе.
- Да се открият нови възможности за прилагане на педагогиката на Селестен Френе от позициите на преживяванията и нагласите на учениците, включени в дейностите по проекта.
- Да се обогати методическия инструментариум на учителите с дигитални техники за проучване на мнение, нагласи и отношения.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО, ДИГИТАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ И ДИГИТАЛНА КРЕАТИВНОСТ

Дигиталната трансформация на традиционното обучение води до промяна на традиционно разпространената представа за съдържанието и структурата на професионалната компетентност на учителя. Способността на учителите да обучават качествено е нейна ключова и значима част, но в условията на динамичната промяна на средата – както в реалната класна стая, а така също и в често използваната виртуална, тя се променя динамично и се развива с помощта на новите технологии.

Последните три години, след март 2020 година, създадоха благоприятни предпоставки за обогатяване на педагогическата компетентност на учителите с набор от дигитални компетентности. Дигитализацията доведе до обогатяване на технологичния инструментариум на учителите с онлайн базирани образователни ресурси, но и със създадени от учителите упражнения, задания, тестове, продукти и програми за събиране на информация за знания и мнения.

Дигиталните компетентности „са сред осемте ключови компетентности и се отнасят до критичност и увереност при употребата на пълния набор дигитални технологии за информация, комуникация и базово разрешаване на проблеми във всички аспекти от живота.” (Digital Competence Framework for Citizens: 2022)

По отношение на учителите те се интерпретират в „шест области на развитие, включително професионална среда; създаване и споделяне на дигитални ресурси; управление на приложението на дигитални инструменти; оценяване; овластяване на обучаващите се и подобряване на дигиталните им компетентности.” (Digital competence: 2020)

Всичко това осмисля по нов начин включването на Модула Дигитална креативност в работата по настоящия проект. Общите му цели свързани с: повишаване на педагогическата компетентност и подобряване на педагогическия профил в областта на

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

педагогиката на Френе; създаване на съвременна образователна среда с активизиране на педагогическата дейност на учителите от партньорските образователни институции; затвърждаване на задържането в училище и облекчаване образованието на лицата в неравностойното положение, дължащо се на социално отхвърляне (дискриминация на основание произход) или болестно състояние (лица на ресурсно подпомагане) могат да бъдат постигнати и с работа за обогатяване на дигиталните компетентности на учителите.

Дигиталната трансформация се отрази сериозно на образователния процес във всички страни засегнати от пандемията COVID-19, което от своя страна доведе до обогатяване на дигиталните компетентности не само на учителите, но и на техните ученици.

Идеята за *използване на Google Forms за създаване на въпросници за изследване на средата и нагласите чрез учениците* се обосновава от една страна от засиления интерес на учениците към работата в дигитална среда, а от друга може да се свърже с една от базисните идеи в педагогика на Френе – свободните текстове. Макар отговорите на въпросите да са предварително зададени, учениците имат възможност да споделят своите чувства и нагласи. На базата на отговорите може да се даде възможност на учениците да се фокусират върху своите центрове на интереси и им позволяват да вербализират опита си, включително и от ежедневието /следвайки принципа за естествения метод/.

За постигането на тези цели ще се изготвят два тематични въпросника:

- 1. Как прекарах лятната ваканция?**
- 2. Какви са моите очаквания за новата учебна година?**

Записаните лични приключения или впечатления от живота през лятната ваканция се представят пред целия клас и стават основа на свободни съчинения, които са разширяват и обогатяват.

Втората тематична област е свързана с очакванията за това какво искат и предполагат, че ще се случи през следващата учебна година.

Тази информация дава възможност на учителите да са запознаят с тези очаквания и да работят за тяхното случване.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

В зависимост от възрастта на учениците могат да се подготвят отворени и затворени въпроси. Например, да се опише идеалната/желаната класна стая.

Получените и обработените резултати може да се дискутират в клас и след като се обобщят и редактират може да се запишат на табло, което да се постави на стената и да се следи работата по тяхното изпълнение, ако учениците са постигнали съгласие за това.

Връзката на тази дейност с педагогиката на Селестен Френе може да се види и по отношение на един от фундаменталните принципи, обосноваващ ученето чрез задаване на въпроси и изследване (enquiry-based learning). Това е емпирично учене, минаващо през личния опит на учениците в реални житейски ситуации, в които те решават реални проблеми често чрез експериментално опипване на с подхода проба и грешка. Споделяйки своите преживявания от лятната ваканция учениците могат да представят разкази за нови неща, с които са се сблъскали, на нови места, които са посетили, за нови знания и умения, които са усвоили.

СЪЗДАВАНЕ НА ОНЛАЙН ФОРМУЛЯР С GOOGLE FORMS

Google Forms е безплатно приложение на Google, което се използва за създаване на онлайн *формуляри* (проучване, анкета, викторина, въпросник и др.) или *тест* с цел да се изпрати на избраните респонденти, за да го попълнят в интернет.

Всички резултати се виждат в реално време, както и статистика за тях от този, който е направил и публикувал формуляра (анкетата, въпросника, теста).

За да се използва е необходимо създателят да има **Google** или **Gmail акаунт**, в който да влезе с паролата си за достъп.

Ако няма такива, се създава имейл на <http://mail.google.com> или се прави регистрация на <https://drive.google.com> . Избира се Му account. При първа регистрация се изисква имейл адрес и мобилен телефон.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

За изготвянето на самия формуляр се следват следните стъпки:

Стъпка 1: Създаване на формуляр (за проучване или тест)

- Отворете началния екран чрез: forms.google.com.
- В горния ляв ъгъл под „Стартиране на нов формуляр“ („Start a new form“), щракнете върху шаблон.
- Автоматично ще се отвори нов формуляр.
- Можете да добавяте всякакви въпроси, които желаете в шаблона на формуляра.
- Можете също така да организирате вашия формуляр чрез добавяне на заглавия и да разделите формуляра на няколко секции.
- Докато пишете вашия въпрос, Google Формуляри може да се опита да предскаже вида на Вашия въпрос и да предложи варианти за избор. Следвайте стъпките:
  1. Отворете формуляр в Google Формуляри (Google Forms).
  2. Кликнете върху Добавяне на въпрос (Add).
  3. До заглавието на въпроса, изберете вида на въпроса, който искате („Множествен избор” и т.н.)
  4. Въведете възможните отговори на въпроса надолу като опции. Ако желаете да предотвратите отговарящите да оставят въпроса без отговор, превключете плъзгача отдолу вдясно на „Задължително“ („Required“).
- За да добавите изображение във въпрос:
  1. Кликнете на въпрос.
  2. Вдясно, кликнете върху Добавяне на изображение (Add image).
  3. Изберете „Качване” или изберете изображение.
  4. Кликнете „Избиране” (Select).
- За да добавите изображение към отговор:
  1. Кликнете на въпрос от тип „Многовариантен избор” (Multiple choice) или от тип „Квадратчета за отметка” (Checkbox).
  2. Вдясно от отговора, кликнете върху Добавяне на изображение (Add image).

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

3. Качете или изберете изображение.
  4. Кликнете „Избиране” (Select).
- За да добавите видео от YouTube във формуляра:
    1. Отворете формуляра в Google Формуляри (Google Forms).
    2. Кликнете Добавяне на видеоклип (add Video). Не можете да добавите клипове във въпроса, но можете да ги вмъкнете преди или след него.
    3. Изберете видео от YouTube и „Поставете URL адреса в YouTube тук”
    4. Натиснете „Избиране” (Select).
  - Можете да добавите секции, които ще направят формуляра по-лесен за четене и по-завършен.
    1. Отваряне на форма в Google Forms.
    2. Кликнете върху Добавяне на секция (Add Section).
    3. Задайте име на новата секция. В режим на визуализация при отговаряне на формуляра след всяка секция има бутони НАПРЕД и НАЗАД, т.е. можете да се върнете и да отговорите отново на предходен въпрос, ако не сте задали настройка за 1 отговор.

Стъпка 2: Редактирайте и форматирайте формуляра

- Можете да добавяте, променяте или форматирайте текст, изображения или видеоклипове във формуляра.
- Имате възможност да избирате от различни типове въпроси, да ги пренареждате с хващане и преместване с мишката и лесно да персонализирате стойностите, например като поставите списък.
- Персонализирайте цветовете, изображенията и шрифтовете, за да постигнете оформление, което ви допада, или да отразите марката на организацията си. А за по-лесно попълване можете да добавите персонализирана логика, така че въпросите да се показват в зависимост от отговорите.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

- Проверете за грешки и редактирайте формуляра, ако е необходимо преди да го финализирате за изпращане.
- Проверка на настройките на формуляра
Преди да изпратите вашия формуляр, се уверете, че настройките са това, което искате.
- Ограничете потребителите до един отговор

1. Отворете формуляра в Google Forms.
2. В горната дясна част, щракнете върху Настройки.
3. Поставете отметка в квадратчето до Ограничаване до 1 отговор („Limit до 1 response“).
4. Кликнете върху Запазване.

Забележка: Хората ще бъдат помолени да влязат в профила си в Google, за да използват и попълнят формуляра, но техните потребителски имена няма да бъдат записани.

Ако няма отметка в квадратчето “Ограничаване до 1 отговор” може да се попълва формуляра само с влизане на имейл адреса му без профил в Google!

- Можете да изберете дали някой може да редактира отговор, който вече е изпратил.

1. Отваряне на формуляр в Google Forms.
2. В горната дясна част, щракнете върху Настройки.
3. Поставете отметка в квадратчето „Редактиране след изпращането“.
4. Кликнете върху Запазване.

- След като някой попълни формуляра, той може да види линк към резултатите си, ако вие сте му разрешили, а за да направите това следвайте стъпките:

1. Отворете формуляра в Google Forms.
2. В горната дясна част, щракнете върху Настройки.
3. Поставете отметка в квадратчето до „Преглед на обобщаващи диаграми и текстови отговори“ („See summary charts and text responses“).
4. Кликнете върху Запазване.

- Изберете къде да запишете отговорите във формуляра.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

Стъпка 3: Изпратете формуляра на други хора, за да го попълнят

Когато сте готови с формуляра, можете да го изпратите на хора, които използват електронна поща или социални медии или можете да го вградите в уеб страница.

- Формулярът може да се изпрати на имейл по следния начин:
  1. Отворете формуляра в Google Forms.
  2. В горния десен ъгъл, натиснете Изпращане.
  3. В полето „До:“ добавете имейл адресите, до които искате да изпратите формуляра, заедно с “Тема” на имейла и “Съобщение”.
  4. Кликнете върху Изпращане.
- Ако искате да споделите формуляр чрез чат или имейл съобщение, можете да получите линк към него по следния път:
  1. Отворете формуляра в Google Forms.
  2. В горния десен ъгъл, натиснете Изпращане.
  3. В горната част на прозореца, щракнете върху връзката.
  4. За да копирате адреса на линка, който се появява, щракнете върху Копиране или натиснете Ctrl + C на клавиатурата (Windows) като може предварително да го скъсите чрез поставяне на отметка в „Скъсяване на URL адреса“:
- Споделянето на формуляра в социални медии става по следния начин:
  1. Отворете формуляра в Google Forms.
  2. В горния десен ъгъл, натиснете Изпращане.
  3. В горната дясна част, изберете Google+, Twitter или Facebook.
  4. Следвайте инструкциите, за да споделите формуляра.
- Можете да вградите формуляра в сайт или блог по следния начин:
  1. Отворете формуляра в Google Forms.
  2. В горния десен ъгъл, натиснете Изпращане.
  3. В горната част на прозореца, щракнете върху бутона.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

4. За копиране на HTML, който се появява, щракнете върху Копиране (Copy) или натиснете Ctrl + C (Windows) на клавиатурата.

5. Поставете (Paste) HTML кода във вашия сайт или блог.

- Можете да промените съобщението, което хората виждат, след като изпратите формуляра като:

1. Щракнете върху Настройки.

2. Кликнете ПРЕЗЕНТАЦИЯ.

3. Под „Съобщение за потвърждение“: напишете вашето ново съобщение.

4. Кликнете върху Запазване.

- Съберете отговорите на формуляра

Когато изпращате формуляр, можете да съберете отговорите вътре във формуляра или отделно в Google Sheets.

Изберете къде да се съхраняват отговорите

1. Отворете формуляра в Google Forms.

2. В горната част кликнете Отговори.

3. По-долу, кликнете върху Още.

4. Кликнете на „Избор на местоназначението на отговорите“:

5. Изберете от следните опции:

- Създаване на нова електронна таблица: Създава таблица за отговори в Google Таблицы (Google Sheets).

- Избор на съществуваща електронна таблица: Изберете от вашите съществуващи таблици в Google Таблицы за съхраняване на отговорите.

Можете да намерите таблицата с отговорите в началния екран на Google Таблицы (Google Sheets) в приложенията на Google или в Google Диск (Google Drive).

- Ако съхранявате вашите отговори от формуляра в електронна таблица, можете да промените местоположението по всяко време.

1. Отворете формуляра в Google Forms.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

2. В горната част, кликнете Отговори.
3. По-долу, кликнете върху Още.
4. Изберете „Избор на местоназначението на отговорите”
5. Изберете дали да се създаде нова електронна таблица или да използвате съществуваща таблица.

6. Кликнете върху Създаване или Избор.

- Ако не искате повече отговори, които да отиват в електронната таблица, можете да премахнете връзката на формуляра по всяко време.

1. Отворете формуляра в Google Forms.
2. В горната част, кликнете Отговори.
3. По-долу, кликнете върху Още.
4. Изберете „Прекратяване на връзката с формуляра” (Unlink Form).

- Ако искате да изтриете формуляра или отговорите

Ако съхранявате отговорите в електронна таблица, вие ще имате отделен файл в Google Диск.

Можете да изтриете или електронната таблица или формуляра без да изтривате другия свързан файл.

Изтриването на всички отговори от един формуляр става като следвате стъпките:

1. Отворете формуляра в Google Forms.
2. В горната част, кликнете Отговори.
3. По-долу, кликнете върху Още.
4. Кликнете върху „Изтриване на всички отговори”.

Изтриването на индивидуални отговори става като:

1. Отворете формуляра в Google Forms.
2. В горната част, кликнете Отговори.
3. Кликнете Отделно.
4. Кликнете предишен или следващ, за да намерите отговора, който искате да изтриете.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

5. Кликнете върху Изтриване на отговора.

Забележка: Ако се съхраняват отговорите в Google Таблици, изтриването на отговора във формуляра няма да се отрази на таблицата и обратно.

- Преглед и управление на отговори на формуляра

Можете да преглеждате и да ограничите отговорите към формуляр с Google Forms.

Можете да видите отговорите във формуляра по 4 начина:

Вижте отговорите на въпрос

1. Отворете формуляра в Google Forms.
2. В горната част на формуляр, кликнете Отговори.
3. Кликнете РЕЗЮМЕ.

Вижте отговорите на човек

Вижте отговорите на лице или, ако сте позволили на хората да изпращат отговори във формуляра повече от един път чрез Отговори.

1. Отворете формуляра в Google Forms.
2. В горната част на формуляра, кликнете Отговори.
3. Кликнете Отделно.
4. За придвижване между отговорите, кликнете Предишен или Следващ.

Забележка: За да изберете от списък с отговорите, кликнете върху стрелката надолу.

Виж всички отговори в електронна таблица

Може лесно да видите всички отговори в електронна таблица като:

1. Отворите формуляра в Google Forms.
2. В горната част на формуляра, кликнете Отговори.
3. В горната дясна част, кликнете Преглед на отговорите в таблици

(Spreadsheet).

- Можете да свалите всички отговори като CSV файл като:

1. Отворите формуляра в Google Forms.
2. В горната част на формуляра, кликнете Отговори.
3. Кликнете Още > Изтегляне на отговорите (.csv) (Download responses).

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

- Можете да спрете събирането на отговори като

1. Отворите формуляра в Google Forms.
2. В горната част, кликнете Отговори.
3. Щракнете на "Приемане на отговори". Променя се от On на Off и обратно.

След като сте включили този край, ще видите съобщение в раздела „Отговори“:
„Този формуляр повече не приема отговори“:

Събиране на имейл адреси на анкетираните лица

- Ако използвате Google приложения за работа или училище, настройките на формуляра ще изискват хората да се регистрират във вашия домейн по подразбиране. Това добавя слой на сигурност за деликатни файлове.
- Ако искате, можете да позволите на анкетираните извън вашия домейн да виждат вашия формуляр.
  1. Отворете формуляра.
  2. В горната дясна част, щракнете върху Настройки.
  3. Поставете отметка в квадратчето до „Ограничаване до [yourdomain.com] потребители“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обогатяването на дигиталните компетентности по отношение на използването на онлайн базирани образователни ресурси и по-ценното – усвояването и подобряването на уменията за самостоятелно разработване на такива, са ключови за повишаването на мотивацията на децата и учениците за учене. В по-общ план това допринася за повишаване на качеството и резултатите от образователно-възпитателния процес с дигиталните поколения, които са в обхвата на българската образователна система.

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

ИЗПОЛЗВАНА И ПРЕПОРЪЧАНА ЛИТЕРАТУРА

Тоцева, Я. Българските учители и електронните ресурси за образователни цели. В сб.: Педагогическата комуникация: традиционна и дигитална. Изд. Фабер, Велико Търново, 2019, стр. 32-43

Тоцева, Я., М. Бакрачева. Педагогическата комуникация в условията на извънредно положение. В сб.: Педагогическата комуникация: вербална и визуална, изд. Фабер, Велико Търново, 2020, стр. 11-50

Тоцева, Я., М. Бакрачева. Дигиталните компетентности на учителите в детски градини и училища в условията на кризата, предизвикана от COVID пандемията. В сб.: Педагогическата комуникация в условията на криза, изд. Фабер, 2022, стр. 56-75

Digital Competence Framework for Citizens Being digitally competent – a task for the 21st-century citizen. 2022. https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en

Digital competence: the vital 21st-century skill for teachers and students. (17.01.2020). <https://www.schooleducationgateway.eu/bg/pub/resources/tutorials/digital-competence-the-vital-.htm>

https://www.google.com/intl/bg_bg/forms/about/

Договор № 2020-1-BG01-KA201-079295

ПРИЛОЖЕНИЯ

GOOGLE FORMS (GOOGLE ФОРМУЛЯРИ) ИНСТРУКЦИЯ ЗА УПОТРЕБА

Разработка и преводи от английски език: Екатерина Мешкова

<http://itsredstva.blogspot.com/p/google-forms-google-forms.html>

Как да създадете онлайн формуляри и анкети с помощта на формуляри на Google (Ръководство)

<https://bg.gadget-info.com/31715-how-to-create-online-forms-and-surveys-using-google-forms-guide>

ВИДЕА

Как да създадем Гугъл формуляр (Google Forms)?

<https://www.youtube.com/watch?v=tET62wT-Ftg>

Как да добавим различни въпроси в Гугъл формуляр?

<https://www.youtube.com/watch?v=adbI3oeo86I>